

POAHAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKICH SERBOŮ

6. číslo · ISSN 0032-4132

Budyšin, junij 1981

Lětnik 39

Serbski ewangelski cyrkwinski dzeń 1981

Lubi Serbja!

My smy hižom někotre razy přeprošyli. Nětk je tak daloko, zo móže so hišće tón měsac naš woblubowany zjězd wotměwać!

Sobotu, 27. junija, so zeńdu na farje w Chwaćicach w 15.00 hodź. wšitcy sobudźelačerjo a druzi zajimcy. Knjez Franc Šen budže nam přednošować wo Oće Wićazu, profesorje w Stollbergu. Wón bě tež sobudźelačer w našej starej ewangelskej protyce, w „Předženaku“ a w našim časopisu „Pomhaj Bóh“ do wójny a po njej, jako běše so znowa založil.

Ota Wićaz je nam tež na Serbskim cyrkwiskim dnju w Klukšu 1961 přednošował.

Dale chcemy na tutym popołdničim zeńdženju spominać na wyšeho fararja Zarjenka, wosadneho duchowneho w Chwaćicach a nawjedowarja serbskeho seminara. K tomu widźimy w tutym čísle jara zajimawy wobraz.

Njedźelu, 28. junija, budže w 9.00 hodź. Boža služba. Štóž njeprjědnje na druhe wašnje, ma dobry zwisk z busom z Budyšina a tež popołdnju zaso wróćo. Na kemšach předuje knjez farar Siegfried Albert. Džěći móžeja so sobu přinjesć. Wo nje stara so pomocnica.

Po kemšach je připołdniša přestawka na zwučene wašnje pod nawjedowanjom knjeza Grofy z Chasowa, městopředsydy Wuběrka. Jěsć dyrbymy w skupinach na farje. Bohužel njeje tam žadyn hosćenc wotewrjeny ani kulturny dom kaž loni w Bukecach, tak zo njezmějemy „wosobny wobjed“. My dyrbymy so spokojić z čoplej kolbasku. Štóž so boji, zo nje móže so nasycić, móže sej pomazku sobu přinjesć. Wězo dōstanjeće tam něšto k piću a wosebje tež kofej a tykanc z Jeremiasem pjekarnje z Wulkeje Dubrawy.

W 14.00 hodź. steji hlowna a skónčena zhrmadžizna pod heslom: „Cyrkej – to smy my!“ K tomu porěča wosadny duchowny Chwaćic Englert, farar Cyril Pjeh, knjezaj Radoměr Wićaz a Mato Nowak, wobaj z Drježdžan, a serbski superintendent n. wotp. Wirth. Zarjadowanje budže hudźbnje wobrubjene.

„Cyrkej – to smy my!“ Ale Knjez cyrkwyje je a wostanje Jězus Chrystu. Wón žohnuj naše předewzaće!

Gerat Lazar

Cyrkwinski dzeń 1978 we Wojerecach: Bohostowc Jan Malink rěči k wosadnym. Přjědnje tež lětsa na tutón dzeń!

Hrono za junij:

Knjez dawa móc swojemu ludaj, Knjez žohnuje swój lud z měrom.

(Psalm 29, 11)

Naše mysle so drje při čitanju tu-toho słowa hnydom ze slowom měř zaběrjaja. Wšitcy za měrom žedźimy. Mnozy so wo měř prócuja, haj samo za měř wojuja. A w božich kaznjach čitamy: „Ty njesměš morić.“ Po mojim mēnjenju woprija to tež morjenje we wójnje. Potajkim sebi tež Bóh wot naš žada, zo bychmy so za měř zasadžili. Njemōžemy so tomu wuwinyć. Tež zo mamy w našim kraju hižo přez 35 lět měř, přeciwo tomu žadyn argument njeje. Wězo mamy jara dżakowni być, zo je so nam měř wuchował. Ale nima my so tež sobu prócować, zo by so w druhich kōnčinach swěta měř zdžeržal abo zo by tam, hdžež su wojowanja, zaso k měrej přišlo? Nic jenož tohodla, dokelž móže přez wójnu w někajkej kōnčinje swěta lochko k nowej swětowej wójnje přińć, ale dokelž mamy po božej woli druhého lubować kaž sami sebe.

Najebać wšu prócu wo měř njeje na swěće měř. Skoro wšědnje čitamy w nowinach wo wójnach abo na wójnu podobnych rozestajenjach. Runje w tutych dnjach, w kotrychž to pisam, čitach wo tym, zo njeje hišće mjez Irakom a Iranom měř, zo su rozestajenja mjez Izraelom a Libanom a druhe rozkory. To pak tež rěka, zo so stajnje dale bróni. Tak su na příklad w lětach 1945 do 1978

někak 6 bilionow dollarow so za brónjenje wudali (6 bilionow, to je 6 z 12 nulemi!). A w zašlym lěće je so telko za brónjenje wudało, zo by so za to 600 000 šulow za 400 mil. džěći abo 60 mil. bydlenjow za 300 mil. ludźi twarić móhlo. Tute šule a bydlenja so jara nuznje trjebaja. Wjele džěći njemōža tež džensa hišće do šule chodźić, a we wulkich městach zapadnych krajow, Ameriki a Afriki su tójšto ludźi w barakach žiwe.

Ale hač móže to so woprawdže přeměnić? Přjědnje jónu čas, hdžy brónjow wjace njebudže, hdžy woprawdže měř na zemi knježi?

Lochko wšak to so njedocpěje. Čłowjek je po mēnjenju biblije hrěšny čłowjek, kiž so njespyta jenož přeciwo Bohu zběhnyć, kaž hižo 1. Mōjz. 3 čitamy, ale tež přeciwo bratrej (Kain přeciwo Abelej). Ale hač je woprawdže njemōžne, měř na zemi docpěć? Ja dyrbjju wuznać, zo na tym dwěluj, zo dyrbja našeho hrěšneho wašnja dla wójny na swěće być. Znajmjeńša pak mamy so wo měř prócować.

Čitamy nětkle hišće jónu naše hrono, spōznajemy, zo wone wšak wo měrje rěči, ale nic wo tym, zo my měř docpějemy:

Knjez dawa móc swojemu ludaj, Knjez žohnuje swój lud z měrom. To nam praji, zo tež potom, hdžy by so nam poradžilo, měř na swěće zwěsćić, to njeje naša zaslůžba abo zaslůžba někajkeho čłowjeka, ale zo je naš Knjez to činił. Wjele wot toho, štož jako našu zaslůžbu wobhladamy, „dže přez našej ruce, je dar pak wot Boha“. Abo kaž w našim hronje

rěka: „Knjez dawa móc swojemu ludej.“

Ja pak při čitanju tutoho slowa hišće na druhi měr myslu. Njeńdže tu jenož wo měr na swěće, tak wažny kaž wón tež je, ale tež wo měr z Bohom. Tutón měr z Bohom nje-možemy sami wudobyć ani přez našu prócu dostać. Wša próca je w tutym nastupanju podarmo. Ale tež tu plaći: „Knjez žohnuje swój lud z měrom.“ Za nas je to hišće jasnišo spoznać hač za čas, w kotrymž je tutón psalm nastał. Znajemy tola Jězusa Chrystusa a wšitko, štož je wón, kiž je sam Boží Syn, nam wot Boha přinjesł, mjz druhim tež měr z Bohom. „My mamy pokoj z Bohom, přez našeho Knjeza Jězusa Chrystusa“ (Rom. 5,1).

Zjimajo to, štož smy sebi rozpominali, móžemy prajić: Knjez so nam hnadnje přichili, dokelž nam móc dawa a nas z měrom žohnuje. Zo so to njej jenož w zašlosti stało, ale zo so to tež džensa a w přichodže stajnje, wo to prosymy našeho Boha.

Albert

Bratrej superintendentej Wirthej k sydondžesaćinam

Haj, to so njeda zapřeć: Naš doholětny serbski superintendent a redaktor našeho „Pomhaj Bóh“ swjeći 26. junija swoje sydondžesaćiny. Skoro kóždy z čitarjow našeho časopisa jeho znaje, a lédma něchtón drje budže mjz nami, kotryž njeby z nim jónu porěčał. Wšak je naš jubilar na serbskich kemšach, na cyrkwinskih dnjach a na kublanskich

dnjach přeco za kóždeho dobre slowo měł a to tež džensa hišće ma. Při tym so přeco zaso wulka lubosć našeho jubilara k Serbstwu pokaza; zwjazana z wosebitej kmanosću dušepastyrstwa. Wón je mnohim radžil a pomhał. Kak sym to wosobinsce dožiwił, to chcu tu skrótko naspomnić:

Wosobinsce sym jeho zeznał, hdyž běch na Serbskej wyšej šuli w Budyšinje. Farar Wirth (superintendent wón tehdom hišće njeběše) z Njeswačidla hromadžeše nas šulerjow k nabožinjne w serbskej rěči. Njeběchmy wulka ličba, a tola přińdže wón kóždy tydžeň k nam. Wón to tež běše, kiž so mje woprašaja, hač njebych chcył teologiju studować. Poprawom běch so hižo za druhi studij rozsudził. Ale potom tola spóznach, zo je to boží hlós, a so za teologiju rozsudžich. Tež za čas studijow so počahi k bratrej Wirthej njeoztorhnychu. Dwójce so wobdžělich na serbskim seminarje, kiž so w Njeswačidle w přezdminach za studentow zarjadowachu — wězo wot bratra Wirtha. W Njeswačidle sym tež swoje přenje předowanje pod dohladom sup. Wirtha dźeržał. A hdyž so moje wukublanje w předarskim seminarje w Lückendorfje ke koncej bližeše, bě to zaso naš superintendent Wirth, kiž so za to postara, zo přińdu do Lužicy. Nětko mójach móžnosć, jeho w kruhu zastojnskich bratrow dožiwić. Při tym pytnych přeco zaso, kak jara jemu prawe cyrkwinske zastaranje našich ewangelskich Serbow na wutrobje ležeše. A štož sebi wosebje wažu; byrnjež běše naš předstajeny, čuješe so tola jako naš bratr.

Hdyž so čas bližeše, na kotrymž dyrbeše staroby dla tež zastojnstwo serbskeho superintendenta do druhich rukow položiť, běše jeho lubosć k ewangelskim Serbam znowa wočiwidna. Kak so wón za to zasažowaše, zo by so na někajke wašnje jeho dotalne džeło dale wjedło! A hišće džensa předuje wón skoro kóždy nje-dželu na serbskich kemšach.

Nětko swjeći wón potajkim swoje sydondžesaćiny. Přegu jemu w mjenje Serbskeho wosadneho zwjazka a jeho Wuběrka, w mjenje Serbskeho farskeho kontenta a w mjenje Serbskeje superintendency dale bože bohate žohnowanje, wosebje strowosć a čilosć a hišće mnohe lěta skutkowanja w serbskich wosadach. Albert

Serbski postrow při zapokanzanju noweho serbskeho fararja w Budyšinje

(5. apryla 1981 w Michałskej cyrkwi)

„Wjeselće so z Jeruzalemom a zradujće so z nim wšitcy, kotřiž sće pře njo žarowali.“ Jez. 66, 10

Lube serbske sotry, lubi serbscy bratřa w Chrystusu!

Luby bratře Alberto!

„Jeruzalem“ je nowozakonskemu Božemu ludej symbol za cyrkej. Wězo móžemy druhdy pře njo žarować. Njerěčmy pak džensa wo tym, ale wjeselmy so z tutej cyrkwi, z Michałskej wosadu, zo je zaso noweho fararja dostała! To njeje wšudžom tak, hdžež ma wosada wjace farskich městnow, zo su wšitke wosadźene. Tuta wosada ma tute zbožo, tuto wjeselo! A mje so sobu zradujemy!

My pak njechamy „Jeruzalem“ jenož symbolisce wukładować, ale chcemy džensa spominać na historiske město w času přenjeho křesćanstwa tam. Přetož w jednym bě Jeruzalemska wosada runa Michałskej a tež druhim wosadam we Lužicy: Wona bě dwurěčna. Najwjetši džěl rěčeše po aramejsku, mjeńši džěl pak po grjeksku. To běchu ći, kiž běchu so z diasporu, z wukraja pozdžišo w Jeruzalemje zasydlili a běchu so ke Chrystusej wobroćili.

Jich maćerščina pak běše grjekska

rěč. A kóždy wisa na maćernej rěči. Na tajke wašnje nastachu wěste problemy a čeze w přenje Jeruzalemskej wosadze.

Woni sej tehdom tam z tym pomhachu, zo grjekske rěčacych sobudželaćerjow wuzwolichu za tamnu mjeńšinu we wosadze, mjenujcy sydondžesaćinow, wo kotrychž Japoštołske skutki rozprawjeja.

Tak trjebamy tež džensa hišće w našich dwurěčnych wosadach serbskich fararjow, kajkichž Michałska wosada stajnje mješe. Posledni běše farar Pawoł Albert. My chcemy jemu za jeho službu tu a za wšitke dalše zaslužby, kotrež njecham wšě w jednotliwym mjenować — krasnje ponowjena Michałska cyrkej je sama dopokaz dosć za to! — wutrobnje dźakować.

A nětko so wjeselimy z Michałskej wosadu, zo je we wosobje fararja Siegfrieda Alberta noweho serbskeho fararja dostała a z nim toho, kiž nětko nadawki serbskeje superintendency dokonja.

Jeho chcu w mjenje Serbskeho ewangelskeho cyrkwinskeho dnja, haj w mjenje wšitkich Serbow najwutrobnišo postrowić.

Nječ Bóh jeho wosobu, jeho swójbu a jeho dwojake zastojnstwo žohnuje! Hamjeň.

Gerat Lazar

Budyšinska a Poršičanska wosada

Najprjedy někotre „suche ličby“ z Budyšinka: W lěće 1980 mójachmy 5 krćenjow małych džeći we wosebitych krćenjskich božich službach. K tomu přińdžetej dwě džesći w druhimaj wosadomaj. Konfirmandaj běstaj dwaj (hólc a holca), dwě cyrkwinskej wěrowani a 9 cyrkwinskih pohrjebow.

W cyrkwi w Budyšinku je blisko pišcelow pod sewjerneju lúbjnu drjewjany stołp z lětowej ličbu 1680. To zawjedže někoho, z wulkimi pismikami na wrota kěrchowu napisać: „300 lět cyrkej w Budyšinku!“ Wězo je naša cyrkej starša. Po „Nowej sakskej cyrkwinskej galeriji“ bě wona jónu „džowka“—filiala katolskeje cyrkwe swj. Mikławša w Budyšinje. Džensniša cyrkej natwari so 1602 abo 1603. Nutřkowne wuhotowanje — wěnowanje swójby z Nostitz —, wołtar je z lěta 1675, patronatne lože a dupy naša lětoličba wokoło 1676 hač do 1678.

Ale stary drjewjany stołp z lěta 1680 zdawa so někotremu ze swojimi kulowatymi 300 lětami bóle sympatiski hač spominanje na Augsburgske wuznaće 1530—1580!

Słowo „stołp“ dawa mje myslić na słowo swj. Pawoła (1. Tim. 3, 15), hdžež so cyrkej „dom boží, cyrkej žiweho Boha, stołp a zakład wěnosće“ mjenuje.

Namakach tež w zběrcy starych modlitwow jednu, kotraž pochadža drje wot Ignacija z Loyola: „Bych chcył, zo bych móhl być mały stołp, mój BOŽO, kotryž něšto za Tebje ze- pěra, wšojedne, što. Stołp, škropawy a nječasany a w pozadku stejo, hdyž by to tak twoja wola byla, ale tola wužitk za tebe! W jednym nastupa- nju znajmjeńša móžu tajki stołp być: Twoje zajimy w cylym swěće su nam doporučene, zo bychmy je podpěrali — z našimi modlitwami. Dopomni mje, Knježe, stajnje na to, zo sym zamołwity a zo so chutnje modlu za tych, kotřiž su mi dowěrjeni abo kotřiž na někajke wašnje pod mojim wliwom steja ...“

A tu hišće ličby za Poršicy: 1980 mējachmy tam 11 křćení, 8 konfir- mandow a 5 wěrowani. Cyrkwinski pohrjebnych swjatočnosćow mējachmy 22, a to 16 pohrjebow a 6 popjel- nicow. Swjěčachmy je w předjutrow- nej nadžiji! Johannes Poetzsch

Drahomira Tenglerová 50 lět

Fararka Čěskosłowakskeje husit- skeje cyrkwy Drahomira Tenglerová rodž. Soukupová móžeše 22. 4. 1981 swoje 50. narodniny swjěčić. Sotra Tenglerová znaje so z nami Serbami nětko přez wjace hač 20 lět. Husto je na našich Serbskich cyrkwinskih dnjach byla jako zastupjerka swojeje cyrkwy a nas postrowiła w mjenje patriarcha dra. Nováka. Wjele je w nas na lube wašnje pisała w čěskich nowinach a je často w swojej wosa- dže w Brandysu njedaloko Prahi a w druhich wosadach ze swětlowobra- zami wo serbskej Lužicy přednošo- wala a tak budžiła zajim za nas mjez svojim ludom. Za tajku swěrnú lu- bosć smy jej wutrobnje džakowni.

Čěscěnej, lubej jubilarce přejemy čilosć a strowosć a bože bohate žo- nowanje za jejne duchownske džělo a wulke nadawki, kotrež ma nimo wosadneho zastojnstwa wukonjeć w Praze we wobłuku swojeje cyleje cyrkwy. G. W.

Nalětnja synoda 1981 w Drježdžanach

Lětuša nalětnja synoda njeměješe žadnu wosebitu temu, kaž je to hewak z wašnjom. Chcychu měc dosć časa, zo by so móhło wo planowanej „Zjed- nočenej ewangelskej cyrkwi“ wob- šěrnje diskutować.

Wot lěta 1979 je so wo tutym pro- jekće wjele rěčalo, druhdy tež skerje roz-rěčalo. Optimisća chcychu Zjed- nočenu cyrkew hižo 1981 hotowu měc. Zaměr, kiž ma so z tym docpěć, leži drje po džensnišim stawje wěcow hišće někotre lěta před nami.

Dotal je zhromadna přihotowanska skupina nowy porjad zwjazka wu- džěła. K tomu da nětko kóždy z 8 sobustawskich cyrkwjow swoje mě- njenje.

Sakska krajna cyrkew by rady syno- dalny element skručila a wólbne pe- riody wot nětko (pola Zwjazka ewan- gelskich cyrkwjow, kiž pódla Zjedno- čeneje Lutherskeje cyrkwy — VELK — a Cyrkwy unije — EKU hižo wob- steji — mamy potajkim we wokomiku tři zwjazki! — přisp. red.) 4 na 6 lět powyšila. Su tež rozdžěle w zestaje- nju synodow. W Sakskej na příklad njeje biskop sobustaw synody, w dru- hich krajnych cyrkwjow pak wón zdžěla je.

Rozdžělna měnjenja wobsteja hišće tež wo tym, kak sylnje měli VELK- a EKU-cyrkwje w nowej synodze za- stupjene być. W dotalnej zwjazkowej synodze maja EKU-cyrkwje (3 milio- ny) 56 % a 3 lutherske cyrkwy (4 mi- liony sobustawow) jenož 44 % syno- dalow. Wězo přejemy sej zastupni- stwo 50 k 50.

Po tutym kole jednanjow budže so prajić móc, zo je twar w hrubym do- twarjeny. Hač do doskónčeneho zoto- wjenja so w organizaciji a strukturje hišće mnoho přeměni. Wostanje pak federatiwne (zwjazkowe) zhroma- dženstwo cyrkwjow. Wšitke 8 cyrk- wy dotalnego zwjazka maja krutu wolu k zaměrej dońć.

Dale předpožoji so rozprawa Znutř- kowneho misionstwa. Wona poda pře- hľad wo situaciji we wšěch hałuzach džěla. Skoržeše so dla hubjeneho twarskeho stawa mnohich domow. Twarjenja su stare a njewotpowěduja hižo žadanjam. Njefaluje na pjenje- zach, ale na twarskej kapacicie, kotraž džě so wot stata bilancuje.

Cežišćo w rozprawje Znutřkow- noho misionstwa bě prašenje: „Što čini wosada za jeje škodzenych?“ Lěto 1981 je džě wot Zjednočenych naro- dow (UNO) za „Lěto škodzenych“ wozjewjene. Rozprawješe so nam, zo bydli w NDR 150 000 duchownje ško- dzenych džěci a młodostnych, 400 000 džěci a młodostnych z čělnymi ško- dami a 31 000 slepých.

Hižo wo tutech ličbach dyrbymy rozmyslować! Nic wšityc tući škodže- ni su derje schowani w zhromadže- stwje.

Dalši dypk diskusije bě rozprawa džěloweje skupiny „Bože wotkazanje za džěci“. Teologisce njewobsteja wobmyslenja, tež džěćom bože wot- kazanje dać. Wuměnjenja su jenož: křćenca, wuwučowanje wo božim wotkazanju, připušćenje wot někak 10 lět zhromadnje ze swojbu abo ze skupinu nabožiny. Tak so to hižo w někotrych wosadach čini a ma so dale wupruwować.

Wuběrki synody mējachu so ze za- podaćemi k wšelakorym temam zabě- rać. Wot 39 zapodaćow za čas synody so wo wjele z nich we wuběrkach wuradžowaše. Wutwori so nowy wu- běrk wo hospodarskich prašenjach. Wón ma nadawk, so zaběrać z pro- blemami ratarstwa a lěsnistwa, z twarstwom a prašenjemi kěrchowow.

Zwjeselace je, zo su cyrkwinske dawki w lěće 1980 zaso wo 1,2 % při- běrali.

Dale zaběraše wo synoda z planowa- nym nowotwarom cyrkwy Třoch kralow w Drježdžanach, kiž so we wójnje zniči. Rozwaliny tuteje cyrk- wy steja w Nowym měsće na cen- tralnym městnje. Cyrkej ma so w při- (Pokročowanje na přichodnej stronje)

Na farje w Chwaćicach, hdžež je lětsa Cyrkwinski džěn: Tutón wo- braz pochadža z lěta 1931.

Na wobrazu widžimy wyšeho fara- rja Zarjeńka z jeho mandželskej sedžo. Stejo widžimy wotprawa na- lěwo sup. n. wotp. Wirtha, fararja Rychtarja, Zarjeńkowneho naslědnika w Chwaćicach (wón je we wójnje padnył), fararja n. w. Šoltu, pozdžišo duchowneho w Rakecach, nětko w Drježdžanach, fararja Lehma (wón běše jenož jenički kroč na seminarje a je potom šoł do Němcow), njeboh fararja Hornčerja, naposledku w Hu- činje, a fararja na wotp. Lazarja.

Wyši farar Zarjeńk běše tehdom duchowny Chwaćičanskeje wosady a nawjedowaše serbski seminar. Je de- rje, zo spominamy džaknje na tajkich mužich, kiž su w swojskej iniciatiwje spytali to narunać, štož so tehdom Serbam njeda — wukubłanje w ma- čerščinje.

Zdobom dopomina nas wobraz na wuznam Chwaćic za nas ewangel- skich Serbow. Přindžmy tuž wšityc sem na cyrkwinski džěn!

chodnych lětach nic jenož jako cyrkej, ale jako „dom cyrkwe“ wužiwać. Mysla na to, schadžowanišćo, możnosće za dohotowanske časy (Rüstzeiten) a džěłarnju za zbrašenych do njeje zatwarić. Enormne košty twara kryja so wot darow, kotrěž su jenož za to darjene.

Z tutym schadžowanjom synody běchmy hosćo w Drježdzanskej chorowni diakonisow. Při kromje zetkanija mějachmy přiležnosć, pjekarnju hostijow a džěłarnju paramentow domu diakonisow sej wobhladać. Dobra atmosfera domu a wulka starosć wo hosći domu budže každemu synodalej dołho dobra dopomnjenka.

Kurt Łatki
serbski synodala

Naše nowiny a časopisy před 100 lětami

Z Chwaćic

Naše pohrjebnišćo je nowe a rjane debidło dóstało. Sotře Hana a Marja Kobanjec z Křiweje Boršće běštej 600 mk. za kupjenje zwona darićej, z kotrymž by so při pohrjebanju a nje-dželu a ročne časy zwonilo. Zwón bu wot k. Wenera w Małym Wjelkowje laty, waži tři centnarje 60 puntow a plaći 450 mk. K napowěsnjenju tuteho zwona běše nětko twarjenje tórma nuzne, kotryž je k nowej kosćerni přitwarjeny; wón je 20 łochći wysoki a wot murjerskeho mištra Winklera w Njeswaćidle wuwjedźeny. Runje kaž za zwón buchu tež potrjeba a pjenjezy za tórm zwjetša přez lubosćiwe dary nahromadźene, při čimž so katolscy w Dalicach a Chwaćicach na přecelne wašnje wobdžělichu.

Zwón bu na rjenje wupyšeny wóz stajeny, kotremuž swjedźenski čah, wobstajacy z džěci Chwaćanskeje šule a wotrosćeneje młodosće, hač k Li-bochowski (džensa: Lubachowski) mjezam naprečo čehnješe. Potym zo běchu zwón pod spěwanjom kěrlušow na pohrjebnišćo dowjezli, jón na tórm napowěsili a z nim pozwonili, dźeržeše k. wučer Wićaz swjedźensku rěč. Spominajo na nastaje twara, předdže wón na horni nastawk tórma, na kulu a křiž a rozestaješe wosebje, kajki wuznam na křiž za křescijana. Na kóncu bu zaso zwonjene, a k. wučer spěwaše z džěćimi přenjeje klasy někotre kěrlušy. Z tym běše swjedžen skónčeny, na kotryž běše so wulka črjoda přihladowarjow a přecelow wěry zešla.

Serbske Nowiny, 22. 10. 1881

POWĚŚĆE

Berlin (ena): W swojej rozprawje před X. stronskim zjězdom SED praji generalny sekretar Erich Honecker po słowje: „W času, kotryž tuta rozprawa wobjima, wuwijaše so poměr socialistiskeho stata k cyrkwjam dale na zakładze principa džělenja stata wot cyrkwe. Počahi přibychu na wotewrjenosći, zrozumjenju a zwólniwosći ke konstruktiwnym rjadowanjam. Při zetkanju předsydy statnej rady NDR z předsydstwom Konferency ewangelskich cyrkwinskih wjednistwow w NDR dnja 6. měrca 1978 połoži so zakład za dalše wuwice wěcownych, wustawje wotpowědo-

Štóz ma hižo dowol: rjane dožiwjenja zhromadnje z džěćimi w božej krasnej stwórbje!

wacych a połnych zrozumjenja počahow. To samsne plaći za rozmołwu z předsydu Berlinskeje konferency biskopow dnja 15. 1. 1981. Tuta politika je so wupruwowała. Budźemy z nej w přichodže pokročować.“

Brandenburg (ena): Do tuteho města bě Zwjazk ewangelskich cyrkwjow w NDR zwołał kongres „Měr džensa“. Někak 50 wotposłancow krajnych cyrkwjow, zastupjerjo jednotlivych džěłowych hałžkow a měrowych aktiwow, kaž Skutk młodych mužů (Jungmännerwerk), student-skich wosadow, akcije Sühnezeichen a Křescanskeje měroweje konferency (CFK) běchu so zešli, zo bychu wobmyslili dalje kroćele we wšem křescanam napoloženej zamołwitosći za swětowy měr.

Ze serbskich fararjow wobdžěli so farar Jan Lazar-Rakečanski jako wotposłanc našeje krajneje cyrkwe na kongresu.

Berlin (ena): Na swojim zeńdženju 24.–28. apryla ma synoda Ewangelskeje cyrkwe w Bramborskej mjez druhim nadawk, noweho biskopa za dotalnego dr. Schönherra, kiž dže 11. septembra 70lětny na wuměnk, wuzwolić. Kolegij za wólbu biskopa wozjewi 27. měrca mjenje dr. theol. Christoph Demke (Berlin) a dr. theol. Gottfried Forck (Choćebuz) jako kandidatow na tute wysoke zastojnstwo.

Lantana (Florida/USA — ena): Wosrjedz měrca schadžowaše so Zhromadna luthersko-katolska komisija, kotraž je wot zastupjerjow ewangelsko-lutherskich a romsko-katolskich tworjena a so lětnje jónu zetkawa. Wona wozjewi dokument „Wo duchownym zastojnstwje w cyrkwi“. W komunikeju so wuzběhny, zo je so w zhromadnym zrozumjenju na tutym polu wažna kroćel dale sćiniła.

Lětuše zetkanje zaběraše so dale z dwěmaj problemomaj, kiž stej hižo dlěje předmjet wuradźowanjow komisije: prašenje za formami a fazami romsko-katolskeje/ewangelsko-

lutherskeje cyrkwinskeje zhromadnosće a prašenje za wzajomnym připušćenjom k Božemu wotkazanju.

SERBSKE BOŽE SŁUŽBY

Junij 1981

8. junija — 2. džen swjatkow

Bukecy: 8.30 hodž. kemše (sup. n. w. Wirth)

Njeswaćidło: 8.30 hodž. kemše (farar Feustel)

Budyšin, Michalska: 9.00 hodž. kemše (farar Albert)

Budestecy: 14.00 hodž. kemše (farar Pjech)

14. junija

Hrodzišćo: 8.30 hodž. kemše (farar G. Laser)

Bart: 10.00 hodž. kemše (farar G. Laser)

Huska: 10.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. n. w. Wirth)

21. junija

Poršicy: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. n. w. Wirth)

Budyšink: 10.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (sup. n. w. Wirth)

28. junija

9.00 hodž. Serbski cyrkwinski džen w Chwaćicach

5. julija

Budyšin, Michalska: 9.00 hodž. kemše (farar Albert)

Budestecy: 14.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (farar G. Laser)

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. — Wuchadźa jónkroć za měsac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerkeje rady NDR. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamołwity redaktor: Farar Cyril Pjech, 84 Riesa 11, Windmühlenstraße 17, tel. 44 91. Ekspedicija: Farar G. Lazar, 8601 Bukecy (Hochkirch, Kirchweg 3). Přinoški a dary na konto Sorbische evangelische Superintendentur Bautzen Sp. Bautzen 4962-30-1101 — Ludowe nakładnistwo Domowina Budyšin. — Index-Nummer 32921 — Čiše: Nowa Doba, čišćernja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-935)